

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ 185/17-03-2017

22 ΜΑΡΤΙΟΥ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΝΕΡΟΥ

Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΟΣΙΜΟ ΝΕΡΟ

Το νερό είναι δημόσιο αγαθό, ένας φυσικός και περιβαλλοντικός πόρος που ανήκει σε κάθε έμβιο οργανισμό της γης και αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την ύπαρξη ζωής στο πλανήτη. Ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα, με το οποίο έχει ήδη αρχίσει να είναι αντιμέτωπη η ανθρωπότητα, είναι η αδυναμία πρόσβασης μεγάλου μέρους του πληθυσμού της σε καθαρό νερό. Ένα στα πέντε παιδιά ηλικίας κάτω των πέντε ετών πεθαίνει εξαιτίας των ασθενειών που σχετίζονται με το μολυσμένο νερό. Πολλοί γεωπολιτικοί αναλυτές έχουν εκφράσει, την τελευταία δεκαετία την ανησυχία τους σχετικά με την εμφάνιση των λεγόμενων «πολέμων του νερού» μετά το 2020, εξαιτίας ακριβώς αυτού του ζητήματος.

ΤΟ ΝΕΡΟ ΣΤΟΝ ΠΛΑΝΗΤΗ

- ✓ 1 στους 9 κατοίκους του πλανήτη δεν έχουν πρόσβαση σε καθαρό νερό.
- ✓ Το 80 % των ασθενειών στις αναπτυσσόμενες χώρες συνδέονται με το βρόμικο νερό και τις συνθήκες υγιεινής.
- ✓ Το **1/3 της ανθρωπότητας είναι μόνιμα άρρωστο**, εξαιτίας του **ακάθαρτου νερού** και **δέκα εκατομμύρια άνθρωποι πεθαίνουν** το χρόνο από **το νερό που πίνουν**. Οι διαφημιστικές δαπάνες των φαρμακοβιομηχανιών φθάνουν και περισσεύουν για να προσφέρουν καθαρό νερό σε όλο το πλανήτη.
- ✓ **Ετήσιες επενδύσεις** των 10 – 15 δις δολαρίων σε μονάδες αφαλάτωσης ή φίλτραρίσματος του νερού **επαρκούν να προσφέρουν νερό** σε όλη την ανθρωπότητα.
- ✓ Η συνολική ποσότητα νερού που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ικανοποίηση των ανθρώπινων αναγκών είναι μικρότερη από από 200.000 km³ , ποσοστό χαμηλότερο του 1% των συνολικών αποθεμάτων.
- ✓ Η **κατανάλωση νερού** αναμένεται να **αυξηθεί κατά 60%** το 2025 στις αναπτυσσόμενες χώρες και **κατά 22% στις αναπτυγμένες χώρες**.
- ✓ Στο 70% των ευρωπαϊκών πόλεων με πληθυσμό άνω των 100.000 κατοίκων, τα υπόγεια ύδατα καταναλώνονται και μολύνονται με ρυθμούς ταχύτερους από ότι αναπληρώνονται.
- ✓ Το 2025 εκτιμάται ότι τα **2/3 του παγκόσμιου πληθυσμού θα υποφέρει από έλλειψη νερού ικανού** για ασφαλή κατανάλωση.
- ✓ Καθημερινά, **2.500.000.000 τόνοι** ανθρωπίνων και βιομηχανικών αποβλήτων, διατίθενται σε υδατικούς φορείς.
- ✓ **Οι μισοί υγροβιότοποι του πλανήτη έχουν εξαφανισθεί από το 1900**.
- ✓ Μεταξύ 1991 και 2010 περισσότεροι από **870.000 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους** από φυσικές καταστροφές, εκ των οποίων **το 90% συνδεόταν με το νερό**.
- ✓ Σύμφωνα με έρευνα των Ηνωμένων Εθνών, **απαιτούνται 20-50lt καθαρού νερού ημερησίως για την κάλυψη των βασικών αναγκών** (πόσιμο, μαγείρεμα, καθάρισμα) κάθε ανθρώπου
- ✓ Περισσότεροι από **894.000.000 άνθρωποι παγκοσμίως** (ποσοστό μεγαλύτερο του 16%) **δεν έχει πρόσβαση** στην προαναφερόμενη ποσότητα **καθαρού νερού**. Σε αυτά προστίθενται και 200.000.000 της Κίνας που πρόσφατα δημιουργήθηκε μεγάλο πρόβλημα.
- ✓ Σε παγκόσμιο επίπεδο, η διάρροια είναι μια από τις κυριότερες αιτίες θανάτου. Περίπου το **80% των θανάτων από διάρροια** οφείλεται στην **έλλειψη κατάλληλων εγκαταστάσεων καθαρισμού και εξυγίανσης του πόσιμου νερού**.
- ✓ **Κάθε 20 δευτερόλεπτα ένα παιδί πεθαίνει** εξαιτίας της ελλιπούς υγιεινής του νερού.
- ✓ Το **πλύσιμο των χεριών** με σαπούνι, μπορεί από μόνο του να **μειώσει** την εμφάνιση περιστατικών **διάρροιας κατά 51%**.
- ✓ Στο 20% περίπου της συνολικής καλλιεργήσιμης γης παγκοσμίως εφαρμόζονται τεχνητοί τρόποι άρδευσης. Το εναπομείναν 80% εκμεταλλεύεται το νερό της βροχής.
- ✓ Εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής, η ποσότητα του χιονιού των Ιμαλαίων, το οποίο παρέχει τεράστιες ποσότητες νερού γεωργικής χρήσης στην Ασία, εκτιμάται ότι θα ελαττωθεί κατά 30% το 2030

- ✓ Η ημερήσια απαίτηση σε πόσιμο νερό είναι 2-4 λίτρα ανά άτομο. Η παραγωγή, όμως, της απαιτούμενης ημερήσιας ποσότητας τροφής χρειάζεται την κατανάλωση 2.000 έως 5.000 λίτρων νερού.
- ✓ Η οδηγία 2000/60 δίνει τις κατευθυντήριες γραμμές για την εμπορευματοποίηση του νερού, απελευθερώνοντας το από την κρατική προστασία των περιβαλλοντικών υπηρεσιών μεταξύ αυτών η άρδευση και η αποχέτευση. Μόνο το 2012 ο τζίρος στην παγκόσμια αγορά των υδάτινων πόρων ξεπερνούσε τα 120 δις δολάρια ενώ το 2015 ξεπέρασε το 1,5 τρις, όπου το 92% το εκπροσωπούν 10 μονοπωλιακοί όμιλοι.
- ✓ Η **Ελλάδα είναι δεύτερη** στο σύνολο των Μεσογειακών χωρών πίσω από την Πορτογαλία, με **5.886 κμ ανά κάτοικο διαθέσιμων υδάτων**, ενώ η συνολική κατανάλωση δεν ξεπερνά το 12,5% των εσωτερικών υδάτων.
- ✓ Τα υδροηλεκτρικά έργα δεν έχουν ενταχθεί στις επιλέξιμες δαπάνες με βάση την κοινοτική οδηγία για τις ΑΠΕ, μιας και η απόσβεσή τους είναι μακροχρόνια, ενώ η καύση SRP(σκουπιδιών) είναι επιλέξιμη ως ΑΠΕ.
- ✓ Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, περίπου **1,6 εκατομμύρια θάνατοι** παγκοσμίως, κάθε έτος, μπορεί να αποδοθούν **στην κατανάλωση κακής ποιότητας νερού.**
- ✓ Εκτιμάται ότι 2,6 δισεκατομμύρια άνθρωποι παγκοσμίως στερούνται πρόσβασης σε νερό ικανοποιητικής εξυγίανσης.
- ✓ Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιεύει ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών, **κάθε 20 δευτερόλεπτα ένα παιδί χάνει την ζωή του εξαιτίας της ρύπανσης- μόλυνσης του νερού.**
- ✓ Για το 90% των περιστατικών διάρροιας παγκοσμίως ευθύνεται η κακή ποιότητα του νερού. Σε παγκόσμια κλίμακα, η διάρροια μια από τις πιο συνήθεις αιτίες θανάτου.
- ✓ Κάθε δεδομένη χρονική στιγμή, το ήμισυ περίπου των νοσοκομειακών κλινών παγκοσμίως, απασχολεί περιστατικά ασθενών που υποφέρουν από ασθένειες σχετικές με την κακή ποιότητα του νερού.

ΤΟ ΝΕΡΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- ✓ **2 εκατομμύρια Έλληνες** πίνουν επικίνδυνο νερό για την υγεία τους. Έρευνες του ΠΑΚΟΕ και άλλων φορέων έδειξαν ότι **το αρσενικό, το εξασθενές χρώμιο, παράγωγα χλωρίου, σίδηρος, αμμώνιο, νιτρώδη άλατα** και άλλα επικίνδυνα χημικά συστατικά βρίσκονται **στο νερό «ανθρώπινης κατανάλωσης»** πολλών Δήμων και ο εκάστοτε «αρμόδιος» δεν δίνει καμία σημασία.
- ✓ Παρατάθηκε για ένα χρόνο η αδειοδότηση στην ΛΑΡΚΟ για τα απόβλητά της που ρυπαίνουν με καρκινογόνες ουσίες τους υδροφορείς.
- ✓ Τα **ποτάμια της χώρας** από μέτρια **ως κακή η κατάσταση** τους **σε ποσοστό 64%**
- ✓ 18% της επικράτειας έχει χωριστεί σε ζώνες νιτρορύπανσης (Κάμπος Ημαθίας, Θεσσαλονίκης, Πέλλας, Θεσσαλικός Κάμπος, Κωπαΐδα, λεκάνη Στρυμόνα, Έβρος) και ήδη επιβάλλονται πρόστιμα για αυτήν.
- ✓ Πέρα όμως από τα επικίνδυνα συστατικά που φτάνουν στον υδροφόρο ορίζοντα εξαιτίας βιομηχανικών και αγροτικών χρήσεων, στην Ελλάδα υπάρχει εντονότατο πρόβλημα με το, σε μεγάλο βαθμό **κατεστραμμένο και πεπαλαιωμένο δίκτυο** της ΕΥΔΑΠ. Οι **σωλήνες είναι κατασκευασμένες από αμίαντο**, ενός υλικού απαγορευμένου πια και κατηγορούμενο για καρκινογενέσεις. Το δίκτυο αυτό φτάνει τα 7000 χλμ και είναι κυρίως κατασκευασμένο από αμιαντοσωλήνες (περίπου το 50%) και χρήζει άμεσης αντικατάστασης.
- ✓ Πέρα από **την χημική ρύπανση** υπάρχει **και η μικροβιακή μόλυνση**. Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΥΔΑΠ, οι μικροβιακές αναλύσεις είναι περίπου 10000 το χρόνο, που είναι πολύ λίγες για το συνολικά διανεμόμενο νερό (360 εκατομμύρια κυβικά μέτρα). **Το ΠΑΚΟΕ μετά από μετρήσεις** ανέδειξε έντονα προβλήματα μικροβιακής μόλυνση του νερού, ειδικά στα σημεία όπου γίνεται ανάμιξη νερού κάποιας πηγής που εκμεταλλεύεται ιδιότης με νερό της ΕΥΔΑΠ.
- ✓ Και **τα εμφιαλωμένα νερά** όμως είναι αμφιβόλου ποιότητας και πολλές φορές καθίστανται επικίνδυνα, με **υψηλές συγκεντρώσεις μικροβίων, κολοβακτηριδίων και σκληρότητας**.
- ✓ Τα δε φίλτρα που υποτίθεται ότι λύνουν τα προβλήματα , σε πολλές περιπτώσεις δημιουργούν μεγαλύτερο (ιδιαίτερα σε μικρόβια)
- ✓ Σχεδόν **2.400 κυβικά μέτρα νερού τον χρόνο** αναλογούν στην κατανάλωση **κάθε κατοίκου της Ελλάδας**, όταν ο αντίστοιχος παγκόσμιος μέσος όρος είναι 1.240 κυβικά μέτρα.
- ✓ **2^η η Ελλάδα παγκοσμίως στη κατανάλωση πόσιμο νερού πίσω** μόνο από τα **Η.Π.Α.**
- ✓ Το **86% του νερού** που καταναλώνεται σήμερα στην Ελλάδα αφορά την **άδρευση, το 11% την ύδρευση**, και το **3%** καλύπτει ανάγκες της **βιομηχανίας**.
- ✓ Το **60% του νερού** που αντλείται στην Ελλάδα από λίμνες, και ποτάμια **χάνεται λόγω απωλειών από το δίκτυο μεταφοράς του**.
- ✓ Οφείλουμε όμως να δεχθούμε ότι συγκριτικά με άλλες χώρες και πόλεις το **νερό της ΕΥΔΑΠ υπερτερεί**.
- ✓ Η ολοκληρωμένη, ορθολογική και βιώσιμη **διαχείριση πρέπει να είναι δημόσια**.

- ✓ Η στοχευμένη τιμολογιακή πολιτική χρέωσης των υδατικών πόρων για όλες τις χρήσεις, πρέπει να επιτρέπει την ελεύθερη πρόσβαση σε όλους, να συμβάλει στην επίτευξη των βιώσιμων στόχων και της καλής οικολογικής κατάστασης.
- ✓ Μεταφορά της ΕΥΔΑΠ και της ΕΥΑΘ στο νέο ΥΠΕΡΤΑΜΕΙΟ.
- ✓ ΥΠΕΡΤΑΜΕΙΟ σημαίνει ιδιωτικοποίηση και όχι αξιοποίηση.
- ✓ Η κοστολόγηση των υπηρεσιών ύδατος θα οδηγήσει σε αύξηση της τιμής του νερού.
- ✓ Ανορθόδοξη η θέσπιση ενιαίων κανόνων τιμολόγησης σε επίπεδο υδατικού διαμερίσματος.
- ✓ Μη σαφή κριτήρια για τον υπολογισμό του κόστους άντλησης, άρδευσης και ύδρευσης νερού. Οι κοινοί κανόνες τιμολόγησης του νερού οδηγούν σε αδικίες.
- ✓ Η αύξηση του κόστους νερού σημαίνει αύξηση του κόστους αγροτικής παραγωγής, περισσότερα έξοδα για τους παραγωγούς.
- ✓ Σε γαλλικές εταιρείες το νερό της Θεσσαλονίκης.
- ✓ Το 98% των πολιτών αντιδρούν στην ιδιωτικοποίηση της.
- ✓ Το πόσιμο νερό στους Δελφούς ξεπέρασε τα όρια σε παθογόνα μικρόβια (κολοβακτηριοειδή , E.Coli , εντερόκοκκοι). Το ΠΑΚΟΕ συμφωνεί με το αποτέλεσμα και κρίνει το νερό ακατάλληλο για ανθρώπινη χρήση.
- ✓ Πρόβλημα στο πόσιμο νερό στο Πόρτο Γερμανό. Το ΠΑΚΟΕ έχει δημοσιεύσει τα αποτελέσματα των χημικών – μικροβιολογικών αναλύσεων , που δείχνουν την ακαταλληλότητα του νερού.

Δράσεις του ΠΑ.Κ.Ο.Ε. την επταετία 2010-2017 σχετικές με την ποιότητα των νερών.

- ❖ Ποιοτική και ποσοτική ανάλυση για την ποιότητα και υγιεινή του νερού του δικτύου ύδρευσης σε 48 σχολεία της Αττικής και 22 πόλεις της Ελλάδας.
- ❖ Δημοσίευση άρθρων σχετικών με την επίπτωση από την ρύπανση των θαλασσών στη διατροφική αλυσίδα και , τελικά, στην υγεία των ανθρώπων
- ❖ Υδρολογική ανάλυση χημικών και βιολογικών παραμέτρων δειγμάτων νερού από τον Πηνειό.
- ❖ Δειγματοληψία πόσιμου νερού από την πόλη της Λάρισας και ανάλυση των φυσικοχημικών του παραμέτρων.
- ❖ Δειγματοληψία νερού από τον Ασωπό και άλλα σημεία της περιοχής.
- ❖ Δειγματοληψία νερού από 221 παραλίες της Αττικής για τη διαπίστωση της καταλληλότητας τους για κολύμβηση.
- ❖ Έρευνα σχετικά με την ποιότητα των εμφιαλωμένων νερών.
- ❖ Δειγματοληπτικοί έλεγχοι του νερού στο Βουρκάρι, τα Μέγαρα και την Σαλαμίνα για τη διαπίστωση της καταλληλότητας του για κολύμβηση.
- ❖ Δειγματοληπτικοί έλεγχοι του νερού της παράκτιας ζώνης του Βόλου και της ευρύτερης περιοχής του Παγασητικού.
- ❖ Δειγματοληπτικοί έλεγχοι του νερού σε 11 παραλίες στην ευρύτερη παράκτια ζώνη της Χαλκίδας.

- ❖ Δειγματοληπτικοί έλεγχοι του νερού της ευρύτερης περιοχής του Ρίο για τη διαπίστωση της αποτελεσματικής λειτουργίας του βιολογικού καθαρισμού των λυμάτων.
- ❖ Χημική και μικροβιολογική ανάλυση του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης στη Νέα Μάκρη.
- ❖ Δειγματοληπτικοί έλεγχοι ποιότητας νερού στη θαλάσσια περιοχή του Πόρου.
- ❖ Δειγματοληπτικοί έλεγχοι ποιότητας νερού στον Βαρνάβα Αττικής.
- ❖ Δειγματοληπτικοί έλεγχοι στο δίκτυο ύδρευσης του Δήμου Κορίνθου.
- ❖ Δειγματοληπτικοί έλεγχοι ποιότητας νερού (θαλασσινού και πόσιμου) στις περιοχές: Πέραμα, Μέγαρα, Αλεποχώρι, Ψάθα, Πόρτο Γερμενό.
- ❖ Δειγματοληπτικοί έλεγχοι ποιότητας νερού (θαλασσινού και πόσιμου) στην Αίγινα.
- ❖ Δειγματοληπτικοί έλεγχοι ποιότητας νερού (θαλασσινού και πόσιμου) στην Σαλαμίνα.
- ❖ Δειγματοληπτικοί έλεγχοι ποιότητας νερού (θαλασσινού και πόσιμου) στα Μέθανα.
- ❖ Καταγραφή πηγών ρύπανσης του Σαρωνικού με 26 επιτόπιες δειγματοληψίες.
- ❖ Δειγματοληπτικοί έλεγχοι ποιότητας νερού στα Ιωάννινα.
- ❖ Μετρήσεις συνεχείς κολοβακτηριδίων και εξασθενούς χρωμίου στον Ωροπό, Σήλεσι, Οινόφυτα, Χαλκίδα.
- ❖ Μετρήσεις νερών γεωτρήσεων και αποχετεύσεων στην Λευκάδα.
- ❖ Μετρήσεις αποβλήτων στον Λατζιμά Ρεθύμνου στην Κρήτη.
- ❖ Μετρήσεις σε 50 σχολεία στην Αττική.
- ❖ Δειγματοληπτικοί έλεγχοι ποιότητας νερού στο Πόρτο Γερμανό.
- ❖ Χημική και μικροβιολογική ανάλυση του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης στη στο Πόρτο Γερμενό

ΤΟ ΠΑΚΟΕ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ :

- ✓ Συχνότερους και αποτελεσματικότερους ελέγχους
- ✓ Σωστή επεξεργασία του νερού όπου δεν πραγματοποιείται
- ✓ Σωστή διαχείριση των υδάτινων πόρων από την Πολιτεία
- ✓ Οικονομία στην κατανάλωση νερού από τους πολίτες
- ✓ Αντικατάσταση του πεπαλαιωμένου δικτύου
- ✓ Μεγαλύτερες πιέσεις στους «αρμόδιους» και κυβερνώντες της χώρας για άμεση αντιμετώπιση των προβλημάτων
- ✓ Να λειτουργήσουν επιτέλους το Εθνικό Συμβούλιο Διαχείρισης Νερού καθώς και τα αντίστοιχα περιφερειακά.
- ✓ ΟΧΙ στην ιδιωτικοποίηση της ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ .

ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΠΑΚΟΕ